

Repertoriumnummer: 23/1187
Datum van uitspraak: 15/03/2023
Rolnummer: 21/773/A
Materie: Kinderbijslag werknemers
Type vonnis: Eindvonnis

Uitgifte

<i>Uitgereikt aan</i>	<i>Uitgereikt aan</i>
<i>op</i> €	<i>op</i> €
Rechtsmiddelen	

**arbeidsrechtbank Gent,
afdeling Brugge**

Vonnis

Kamer B4

VON : EVT

In de zaak van:

wonende te

eisende partij,

tegen:

AGENTSCHAP OPGROEIEN REGIE, KBO: 0886.886.638 ,
gevestigd te 1060 BRUSSEL, Hallepoortlaan 27,

verwerende partij,
met als raadsman meester _____ , advocaat met kantoor te _____

_____, KBO:
gevestigd te _____

verwerende partij,

---

1. PROCEDURE

De vordering werd regelmatig ingesteld bij verzoekschrift, neergelegd ter griffie op 17 december 2021.

Bij beschikking van 20 april 2022 werden overeenkomstig artikel 747, §1 Ger.W. conclusietermijnen en een rechtsdag bepaald.

Eerste verwerende partij legde op 15 juni 2022 een conclusie neer ter griffie.

De eisende en de eerste verwerende partij zijn verschenen op de openbare terechtzitting van de
op 21 december 2022.

De rechtbank hoorde de partijen in de uiteenzetting van hun middelen, waarna de debatten werden gesloten.

Het Openbaar Ministerie legde op 18 januari 2023 een schriftelijk advies neer, waarop de partijen hebben kunnen repliceren.

Eisende partij legde een repliek op dat advies neer ter griffie op 13 februari 2023.
De rechtbank nam de zaak op 15 februari 2023 in beraad.

De rechtspleging verliep overeenkomstig de artikelen 2 en volgende van de wet van 15 juni 1935 op het gebruik der talen in gerechtszaken, in het Nederlands.

2. VOORWERP VAN DE VORDERING EN ONTVANKELIJKHEID

Bij verzoekschrift van 17 december 2021 (datum ontvangst ter griffie) tekent mevrouw beroep aan tegen de beslissing van de geschillencommissie van 10 september 2021 waarbij het door haar ingestelde beroep tegen de terugvorderingsbeslissing van de van 19 mei 2021 werd afgewezen als ongegrond.

In de bestreden beslissing van de geschillencommissie werd de beslissing van 19 mei 2021 van de bevestigd. Er werd derhalve geoordeeld dat de terecht is overgegaan tot de terugvordering van de sociale toeslag voor de periode van 1 april 2019 tot en met 30 april 2021, de selectieve participatietoeslag (studiebeurs) voor de schooljaren 2019-2020 en 2020-2021, de eenmalige coronatoeslag, toegekend ingevolge het decreet van 27 november 2020, voor een totaal bedrag van 4.082,63 euro, welke aan 100 procent zou worden ingehouden op de lopende gezinsbijslag. In de maanden mei en juni 2021 werd het groeppakket effectief volledig ingehouden.

3. FEITEN

3.1.

Mevrouw beviel op 7 augustus 2009 van een dochter,

Op 6 juli 2010 domicilieerde zij zich te

Sinds 25 maart 2011 woonde zij op voornoemd adres samen met de heer

Op 12 december 2011 huwde mevrouw met de heer

Uit dit huwelijk werd op 12 maart 2012 een kind geboren, nl.

Sinds 17 november 2015 zijn mevrouw en haar echtgenoot apart gedomicilieerd.

Mevrouw bleef gedomicilieerd in de gezinswoning te , aan de . De heer woont sinds voornoemde datum samen met zijn vader, diens huidige partner en haar zoon, in de . Zij zijn gedomicilieerd aan de

3.2.

Mevrouw ontving gezinsbijslag voor beide kinderen. Naast het basisbedrag ontving zij bovendien een sociale toeslag, de selectieve participatietoeslag voor de schooljaren 2019-2020 en 2020-2021 evenals de eenmalige coronatoeslag.

Zij is arbeidsongeschikt vanaf 13 juni 2014 en ontvangt invaliditeitsuitkeringen als gerechtigde met gezinslast en heeft tevens recht op verhoogde tegemoetkoming in de sector gezondheidszorgen.

Sinds 2016 is mevrouw [redacted] in behandeling wegens uitgesproken inflammatoire reuma waardoor zij een erkende verminderde zelfredzaamheid heeft van 9 punten (stukken 8 en 9 eisende partij).

3.3.

Op 13 september 2018 ontving de fraudedienst van het RIZIV een klacht wegens beweerde domillie-fraude. Naar aanleiding van die klacht werd een onderzoek gestart. Op 26 juni 2019 werd een aanvankelijk proces-verbaal opgesteld door de politiezone [redacted] (PV nr. [redacted]) (zie administratief dossier).

Het politioneel dossier bevat de volgende relevante gegevens:

- Wanneer de politiediensten zich op 24 juli 2019 naar de huurwoning van mevrouw [redacted] begeven merken zij daar het voertuig van de heer [redacted] op. Tevens stellen zij vast dat aan de garagepoort een briefje hangt met vermelding van o.a. de kentekenplaat van dat voertuig.
- Bij een huiszoeking op voornoemde datum treffen zij zowel mevrouw [redacted] als de heer [redacted] thuis aan. Op de tweede verdieping verblijven op dat ogenblik de vruchtgebruikster van de woning met enkele familieleden. Zij zijn daar op vakantie.
- Mevrouw [redacted] en de heer [redacted] verklaren aan de verbalisanten dat zij in hetzelfde bed slapen en dat er kledij en persoonlijke spullen van de heer [redacted] in de woning aanwezig zijn.
- Bij nazicht van het facebookprofiel van de heer [redacted] blijkt dat hij [redacted] opgeeft als zijnde zijn woonplaats.
- Controle van de bankverrichtingen van de heer [redacted] leert dat een groot aantal aankopen en geldafhalingen gebeurt in [redacted].
- Nazicht leert dat het waterverbruik op het adres van mevrouw [redacted] veel hoger ligt dan het gemiddeld verbruik voor een volwassene en 2 kinderen. Tijdens een verhoor verklaart mevrouw [redacted] hierover dat zij in de zomer meerdere keren een zwembad hebben gevuld en dat de woning bestaat uit verschillende wooneenheden waarvan zij er slechts 1 betreft. De eigenaar van de woning komt in de zomer op vakantie en betreft dan een van de andere vertrekken. Er is geen aparte waterteller aanwezig.
- Uit een controle van het gas- en elektriciteitsverbruik kunnen geen conclusies worden getrokken.
- Een onderzoek van de beelden van de ANPR camera's, opgesteld op de verschillende invalswegen naar [redacted], leert dat de heer [redacted] in de periode van 18 maart 2019 tot 19 juni 2019 [redacted] verlaat of binnenrijdt a rato van 3 à 4 dagen per week. In sommige periodes werd het voertuig slechts 1 à 2 keer per week door de camera's geregistreerd.
- Tijdens het verhoor van 7 augustus 2019 verklaart mevrouw [redacted] het volgende:
"Ik kan u zeggen dat ik reumapatiënt ben en de hulp van [redacted] meer nodig heb in de winter dan in de zomer. Nu de laatste tijd heb ik [redacted] wat verder geholpen omdat hij enorm afziet met zijn rug. Onze financiën zijn gescheiden. We zijn in het verleden effectief een jaar uit elkaar geweest. Daardoor beseften we dat we elkaar misten en dan terug naar elkaar toe gegroeid zijn. [redacted] verblijft ongeveer 3 à 4 dagen per week bij mij om mij verder te helpen. Ik wil dit graag nog zo verder doen omdat ik het nog niet zie zitten om 7 op 7 samen te wonen.
(...)

Ongeveer vanaf oktober 2018 ging onze relatie (terug) beter en vanaf maart 2019 hebben we ook tegen de kinderen gezegd dat we terug samen zijn en een relatie hebben, maar woont dus nog niet continu in op hetzelfde adres omdat we hier nog niet klaar voor zijn.

(...)

Hij kan meestal de kinderen afhalen aan de school als hij op tijd gedaan heeft met zijn werk. Ik denk dat dit ongeveer een drietal keer per week is. Op woensdag is hij sowieso thuis. Hij gaat dan met naar zijn voetbaltraining. gaat in de namiddag meestal naar mijn ma.

(...)

Ik vind het logisch dat dit onderzoek er komt, maar het is zeker de bedoeling niet om te profiteren van eender welke instantie.

Ik zou dan ook graag hebben dat mijn dokter (...) een gehoord worden want dan zou het echt wel duidelijk zijn dat ik hulp nodig heb en dat ik content ben dat mij helpt. Ik heb nog geen hulp van andere instanties aanvaard. De mensen van de FOD mogen ook gehoord worden. Ik kan u zeggen dat mijn vader zelf een periode via FOD zijn werk kon onderbreken om de kinderen naar school te brengen. Dit was in de periode dat wij effectief uit elkaar waren. “

Tijdens een verhoor op 7 augustus 2019 verklaart de heer het volgende:

“ heeft hulp nodig en krijgt deze hulp niet van andere instanties. Nu ben ik thuis door mijn rug en dan zal ik haar zeker helpen. Als ik aan het werk ben probeer ik ook mijn bijdrage te doen.

en ik zijn getrouwd. In november 2015 zijn wij uit elkaar gegaan. In het begin kwamen wij dan echt niet overeen. Dit door de financiële problemen en de deurwaarders. Na een tijd verbeterde deze situatie ook door de kinderen en we wilden goed doen voor hen. Zeker een jaar na onze breuk hebben we dan eens samen gezeten om te praten over de kinderen. Vanaf dan ben ik terug meer beginnen langsaan bij (...)

We kwamen eruit dat ik elk weekend bij mij heb en dit lukt ook wel. is/was dan ook telkens in . Ik ben altijd in het weekend thuis. (...)

We kwamen dan terug overeen als vrienden en had dan echt hulp nodig. Zij kreeg ook hulp van haar vader. Nu is haar vader terug in relatie met iemand anders waardoor ik meer probeer bij te springen. Ik probeer haar zoveel mogelijk te helpen. Ik kan zeggen dat ze door de reuma echt afziet.

Hoe frequent ziet u ?

Dit zal zeker 4 dagen in de week zijn en ik slaap nu ongeveer 2 à 3 dagen per week bij haar. Ik zie haar nu minder omdat ik momenteel de kinderen niet moet ophalen van school door de vakantieperiodes want anders haal ik de kinderen van school en zie ik haar meer.

(...)

Ergens in april/mei 2019 ben ik terug meer in beginnen verblijven bij omdat onze relatie dan ook verbeterde. “

3.4.

Het arbeidsauditoraat

seponeerde het strafdossier.

3.5.

Op basis van de resultaten van het gevoerde onderzoek besluit de dat mevrouw vanaf 1 april 2019 moet worden beschouwd als samenwonend met de heer

Met beslissing d.d. 19 mei 2021 (stuk 1 eisende partij) deelde de [naam] aan mevrouw [naam] mee dat zij de ten onrechte ontvangen toeslagen, ten belope van 4.082,63 euro diende terug te betalen.

Deze beslissing is als volgt gemotiveerd:

“ Wij ontvingen van de Inspectie - en Begeleidingsdienst informatie waaruit blijkt dat wij u vanaf 01.04.2019 als samenwonend met Dhr. [naam] moeten beschouwen, ook al is hij officieel niet op uw adres gedomicilieerd.

Dit betekent dat wij de uitgevoerde betalingen vanaf 01.04.2019 dienden te herzien. Over de periode van 01.04.2019 tot en met 30.04.2021 heeft u ten onrechte de sociale toeslag ontvangen zoals voorzien in artikel 222 van het Groeipakketdecreet en het Besluit Vlaamse Regering inzake Sociale Toeslagen.

U heeft ook de Selectieve Participatietoeslag (studiebeurs) ten onrechte genoten voor de schooljaren 2019-2020 en 2020-2021 voor de kinderen [naam] en [naam].

Wij verwijzen hiervoor naar artikels 24, 25, 29 t.e.m. 31, 37 t.e.m. 39, 41 t.e.m. 43 en 47 van het Groeipakketdecreet en het Besluit Vlaamse Regering inzake de Selectieve Participatietoeslagen.

Tot slot heeft u ook de eenmalige coronatoeslag, zoals bepaald in het decreet van 27.11.2020.

Zowel de maandelijkse sociale toeslag bovenop de gewone gezinsbijslag, als de Selectieve Participatietoeslagen over schooljaar 2019-2020 en schooljaar 2020-2021 als de eenmalige coronatoeslag, werden aan u toegekend omdat wij enkel rekening hielden met uw inkomsten. Door het feit dat wij u als samenwonend moeten beschouwen met Dhr. [naam], zonder dat hij officieel op uw adres is gedomicilieerd, moeten wij rekening houden met uw gezamenlijke inkomsten. Deze blijken hoger te liggen dan toegestaan om recht te openen op de voornoemde toeslagen.

Het ten onrechte bedraagt 4.082,63 EUR. In bijlage vindt u een detail van de berekening.

Vanaf heden houden wij 100% in op uw lopende gezinsbijslag, ter aanzuivering van deze openstaande schuld. Aangezien u het ten onrechte heeft verkregen door frauduleuze handelingen, is het niet mogelijk om de inhoudingen uit te voeren aan een lager percentage. U komt ook niet in aanmerking voor een (gedeeltelijke) kwijtschelding van de schuld.”

In de maanden mei en juni 2021 werd het groeipakket van mevrouw [naam] effectief volledig ingehouden.

3.6.

Vermits mevrouw [naam] niet akkoord kon gaan met deze beslissing diende zij op 8 juni 2021 een klacht in bij de Klacht- en Bemiddelingsdienst van Opgroeien Regie. Deze klacht werd zonder verder gevolg geklasseerd (stuk 2 eisende partij).

Op voornoemde datum tekende zij eveneens beroep aan tegen de beslissing bij de Geschillencommissie. Bij beslissing van 10 september 2021, h[naam] aar ter kennis gebracht bij aangetekende brief van 17 september 2021, werd het beroep van mevrouw [naam] door de Geschillencommissie afgewezen als ongegrond (stuk 5 eisende partij).

Bij brief van 1 oktober 2021 liet de _____ aan mevrouw _____ weten dat de volledige inhoudingen van het groeipakket zouden worden hernomen (stuk 6 eisende partij).

4. BEOORDELING

4.1. Met betrekking tot de toelaatbaarheid

De vordering van mevrouw _____ behoort tot de bevoegdheid van de arbeidsrechtbank (artikel 195 Decreet van 27 april 2018 tot regeling van de toelagen in het kader van het gezinsbeleid (hierna genoemd: 'groeipakketdecreet') juncto artikel 580, 8°b Ger.W.) en is regelmatig naar de vorm (artikel 704 Ger.W.) ingesteld.

Overeenkomstig artikel 115 §1 van het Groeipakketdecreet kan *“een partij bij een geschil waarover de geschillencommissie heeft geoordeeld, op straffe van verval, binnen drie maanden na de kennisgeving van de beslissing van de geschillencommissie beroep instellen bij de bevoegde rechtbank.”* In het tweede lid van voornoemde paragraaf staat dat het agentschap Opgroeien Regie in dat geval wordt aangewezen als verwerende partij.

Toepassing van voornoemde bepaling leert dat de vordering van mevrouw _____ in de mate dat zij is gericht tegen de eerste verwerende partij, ontvankelijk is en tijdig werd ingesteld.

De vordering gericht tegen de _____ is evenwel onontvankelijk aangezien de bestreden beslissing niet van haar hand is.

4.2. Met betrekking tot de gegrondheid

4.2.1. Principes

4.2.1.1.

Nu het voorwerp van huidig geschil de terugvordering met betrekking tot de periode van 1 april 2019 en verder betreft, is het Groeipakketdecreet van toepassing.

4.2.1.2.

Betreffende **de sociale toeslag**, verdient artikel 222 van het Groeipakketdecreet de aandacht (beide kinderen zijn immers geboren voor 1 januari 2019).

Uit artikel 222, §1, eerste lid Groeipakketdecreet, blijkt dat voor kinderen geboren voor 1 januari 2019, er vanaf 1 januari 2019 aanspraak kan gemaakt worden op een sociale toeslag als voldaan is aan de voorwaarden bepaald in artikel 18, 1° en 2° Groeipakketdecreet.

Artikel 18 van het Groeipakketdecreet bepaalt dat een sociale toeslag toekomt aan kinderen die opgroeien in een gezin waarvan het gezinsinkomen een bepaalde grens niet overschrijdt. De inkomensgrens is daarbij afhankelijk van de gezinssamenstelling en er wordt rekening gehouden met het gezamenlijk gezinsinkomen.

Artikel 1,2° van het Besluit van 21 september 2018 van de Vlaamse Regering tot vaststelling van de nadere regels voor het toekennen van een sociale toeslag (hierna genoemd Besluit Sociale Toeslag) bepaalt wat moet worden verstaan onder het begrip ‘gezin’ voor die inkomensstoets. Het begrip ‘feitelijk gezin’ wordt daarin gedefinieerd als:

“Een leefeenheid waarin twee personen die geen bloed-of aanverwanten tot en met de derde graad zijn, samenwonen en samen een huishouden regelen, hetzij financieel, hetzij op een andere ondersteunende manier.”

Artikel 2 §1 van het Besluit Sociale toeslag verduidelijkt hoe de gezinsinkomsten moeten worden bepaald. Indien de beide begunstigden voor hetzelfde rechtgevend kind, op hetzelfde adres wonen, worden hun beider inkomsten in rekening gebracht. Wanneer er maar 1 begunstigde is of wanneer de beide begunstigden voor eenzelfde rechtgevend kind niet op hetzelfde adres wonen, wordt rekening gehouden met de inkomsten van de begunstigde en de persoon met wie hij een feitelijk gezin vormt.

Artikel 7 van voornoemd besluit stelt dat het inkomen van het gezin wordt vastgesteld vóór het begin van een toekenningsjaar op basis van het aanslagbiljet dat betrekking heeft op de inkomsten van het kalenderjaar, twee jaar voorafgaand aan het kalenderjaar waarin het toekenningsjaar begint, als die gegevens op dat ogenblik ter beschikking zijn.

Voor gezinnen die anders waren samengesteld in het jaar waarop het aanslagbiljet betrekking heeft, wordt het inkomen gereconstrueerd, rekening houdend met de gezinssamenstelling aan het begin van het toekenningsjaar. Een toekenningsjaar loopt van 1 september tot en met 31 augustus van het volgende kalenderjaar. Het recht op een sociale toeslag wordt in beginsel toegekend voor het volledige toekenningsjaar (artikel 8). Tijdens het toekenningsjaar kan het recht evenwel opnieuw geëvalueerd worden bij een wijziging van de gezinsgrootte of een wijziging binnen het feitelijk gezin (artikel 9).

4.2.1.3.

Aangaande de **selectieve participatietoeslag**, bepaalt artikel 24 van het Groeipakketdecreet dat deze wordt toegekend aan de leerling die aan de daarin vermelde cumulatieve voorwaarden voldoet. Het betreft zowel een nationaliteits-, pedagogische als financiële voorwaarde.

De financiële voorwaarde wordt nader toegelicht in artikel 37 en 38 van het Groeipakketdecreet. Artikel 37 bepaalt dat om vast te stellen of een rechthebbende leerling in aanmerking komt voor de selectieve participatietoeslagen moet worden uitgegaan van de inkomsten van het gezin waartoe de leerling behoort op 31 augustus van het jaar voorafgaand aan het schooljaar waarop de selectieve participatietoeslag betrekking heeft. Artikel 38 somt 5 categorieën van gezinnen op waarbij de eerste een gezin betreft waarbij de rechthebbende leerling zijn woonplaats heeft bij één ouder of beide ouders samen.

Omtrent het gezinsbegrip in dit kader kan verwezen worden naar het hoofdstuk 3 van het Besluit van de Vlaamse Regering van 17 mei 2019 betreffende de selectieve participatietoeslagen leerling (hierna genoemd ‘Besluit Participatietoeslag’). Artikel 3 §1 en §2 van het Besluit Participatietoeslag bepalen dat:

- indien de participatietoeslag voor een leerling aan 2 personen wordt toegekend, voor de berekening van de inkomsten van het gezin overeenkomstig artikel 37 van het Groeipakketdecreet, rekening gehouden moet worden met de inkomsten van beide personen die dezelfde woonplaats hebben.
- indien de selectieve participatietoeslagen worden uitbetaald aan één persoon alleen of aan twee personen die niet op hetzelfde adres wonen, rekening moet worden gehouden met de inkomsten

van de persoon die dezelfde woonplaats heeft als een leerling en de persoon met wie die persoon een feitelijk gezin vormt.

Daarbij wordt gespecificeerd dat onder feitelijk gezin moet worden verstaan: *“een leefeenheid waarin twee personen die geen bloed-of aanverwanten tot en met de derde graad zijn, samenwonen en samen een huishouden regelen, hetzij financieel, hetzij op een andere ondersteunende manier.”*

Artikel 3 §2, vijfde lid, van het Besluit Participatietoeslag schrijft voor dat het samenwonen, vermeld in het eerste lid, blijkt uit een gemeenschappelijk domicilie volgens het Rijksregister en alleen kan weerlegd worden door een officieel document van een overheid of een overheidsinstelling dat gebaseerd is op de reële gezinssituatie.

Het achtste en negende lid van voornoemd artikel voegen daaraan toe dat als het samenwonen niet blijkt uit het Rijksregister, de vorming van een feitelijk gezin toch kan bewezen of weerlegd worden aan de hand van de daarin opgesomde zaken zoals bv. vaststellingen van andere overheidsdiensten.

Artikel 12 van voornoemd besluit bepaalt dat de inkomsten waarmee rekening wordt gehouden, die inkomsten zijn die blijken uit het aanslagbiljet dat betrekking heeft op de inkomsten van het kalenderjaar dat twee jaar voorafgaat aan het kalenderjaar waarin het schooljaar in kwestie begint. Voor gezinnen die anders zijn samengesteld in het jaar waarop het aanslagbiljet betrekking heeft, wordt het inkomen gereconstrueerd op basis van de huidige gezinssamenstelling.

4.2.1.4.

Betreffende **de eenmalige coronatoeslag**, kan verwezen worden naar het Decreet van 27 november 2020 tot toekenning van een eenmalige toeslag van 35 euro in het kader van het gezinsbeleid naar aanleiding van de coronacrisis (BS02.12.2020).

Artikel 3 van het decreet van 27 november 2020 bepaalt dat het kind aan wie in november 2020 een sociale toeslag toekomt, eveneens recht heeft op een eenmalige toeslag van 35 euro onder dezelfde toepassingsvoorwaarden.

De beoordeling van het recht op de eenmalige coronatoeslag hangt dus samen met de vraag of in de maand november 2020 aan de (inkomsten)voorwaarden voor de sociale toeslag was voldaan.

4.2.1.5.

Wat de terugvordering van onverschuldigde betalingen betreft, schrijft artikel 103 van het Groeipakket-decreet voor dat dit in beginsel dient te gebeuren door inhoudingen op de toekomstige prestaties overeenkomstig het bepaalde in artikel 1410, § 4 van het Gerechtelijk Wetboek.

Artikel 1410 § 4 Gerechtelijk Wetboek voorziet in inhoudingen ten belope van 10% van iedere latere prestatie. Slechts wanneer de betaling ten onrechte bedrieglijk verkregen werd, kan de ambtshalve terugvordering slaan op het geheel van de latere prestaties.

4.2.2. Concrete Toepassing

4.2.2.1 Is er sprake van een feitelijk gezin?

4.2.2.1.1.

Uit de hierboven vermelde wettelijke bepalingen kan worden afgeleid dat het geschil, voor elk van de teruggevorderde toeslagen, betrekking heeft op de vraag of mevrouw [naam] en de heer [naam] al dan niet een feitelijk gezin vormden, zodat hun beider inkomens in rekening moeten worden gebracht ter beoordeling van het recht van mevrouw [naam] op de verschillende toeslagen. Indien zou komen vast te staan dat er weldegelijk sprake was een 'feitelijk gezin' en de inkomsten van beide gezinsleden derhalve in aanmerking moeten worden genomen, zou er geen recht zijn op de thans teruggevorderde toeslagen (zie de stukken 8-9 en 10 van het administratief dossiers zoals bezorgd aan de Geschillencommissie).

De Rechtbank dient in dit dossier aldus na te gaan of mevrouw [naam] en de heer [naam] in de periode vanaf 1 april 2019, een feitelijk gezin vormden.

4.2.2.1.2.

Opgroeien Regie is van oordeel dat in casu, op basis van alle voorliggende elementen in het dossier, is aangetoond dat mevrouw [naam] in de betwiste periode, weldegelijk een feitelijk gezin vormde met haar echtgenoot, de heer [naam]. Daardoor zou zij met ingang van 1 april 2019 geen recht hebben gehad op de genoten sociale toeslagen, de selectieve participatietoeslagen en de eenmalige coronatoeslag.

Mevrouw [naam] van haar kant wijst erop dat zij en de heer [naam] in 2015 apart gingen wonen omwille van relationele moeilijkheden. Zij ontkent niet dat er vanaf 2018 opnieuw meer toenadering was tussen haar en de heer [naam], doch dit was vooral omdat zij door haar ziekte heel veel hulp nodig had. Naderhand zijn beide echtgenoten terug dichterbij elkaar toegegroeid, doch een volledige samenwoning zagen zij (nog) niet zitten. In de betwiste periode zou de heer [naam] dus eerder moeten worden aanzien als een mantelzorger dan als een inwonend gezinslid van mevrouw [naam]. Hoewel hij daar frequent was om te helpen met de kinderen, ontkent mevrouw [naam] dat zij een feitelijk gezin vormden. Getuige hiervan zou zijn dat hun zoon [naam] in de weekends effectief bij zijn vader en grootvader in [naam] verbleef, dat er nog steeds een maandelijks onderhoudsgeld werd betaald door de heer [naam] voor zijn zoon, dat er geen gemeenschappelijke rekening was en dat de heer [naam] maar enkele dagen per week effectief bij haar en de kinderen bleef overnachten. Mevrouw [naam] voelt zich in haar overtuiging gesterkt door het feit dat het arbeidsauditoraat heeft beslist het dossier te seponeren.

4.2.2.1.3.

De Rechtbank merkt vooreerst op dat, louter en alleen op basis van de inschrijvingen in het rijksregister, niet kan worden aangetoond dat mevrouw [naam] en de heer [naam] samenwoonden en dit ondanks de vaststelling dat zij gehuwd waren en een gezamenlijk kind hebben. Het staat immers vast dat beide personen in de betwiste periode niet op hetzelfde adres waren ingeschreven.

In de Besluiten van de Vlaamse Regering wordt vermeld dat als het samenwonen niet blijkt uit het Rijksregister, de vorming van een feitelijk gezin toch kan bewezen worden o.a. door de vaststelling van een andere overheidsdienst waaruit het bestaan van een feitelijk gezin blijkt.

Het begrip 'feitelijk gezin' wordt in de reglementering inzake het Groeipakket en de daarbij horende uitvoeringsbesluiten van de Vlaamse Regering heel ruim omschreven. Iedere leefeenheid waarbij personen die geen bloed- of aanverwanten zijn tot en met de derde graad, samenwonen en samen een huishouden regelen, hetzij financieel, hetzij op een andere ondersteunende manier wordt als feitelijk gezin beschouwd.

Uit deze definitie vloeit voort dat er sprake is van samenwoning wanneer voldaan is aan de volgende twee cumulatieve voorwaarden: (a) het onder hetzelfde dak samenleven van twee of meer personen (het materiële criterium) en (b) het in hoofdzaak gemeenschappelijk regelen van de huishoudelijke aangelegenheden (het economisch/sociaal criterium).

Het eerste criterium, het «samenleven onder hetzelfde dak», is een feitelijke toestand (Cass. 13 januari 1986, RW 1986-87, 815; Cass. 7 oktober 2002, NjW 2002, 461). Er is daarom niet vereist dat de samenwonenden allen op hetzelfde adres zijn ingeschreven (Cass. 13 januari 1986, RW 1986-87, 815; Cass. 10 mei 1993, Soc. Kron. 1994, 83). Er kan maar sprake zijn van «samenleven onder hetzelfde dak» als de betreffende personen een gemeenschappelijke leefruimte hebben (Arbrb. Luik 21 april 1999, JLMB 2000, 1446) en als zij geregeld aanwezig zijn onder hetzelfde dak, zonder dat vereist is dat zij ononderbroken aanwezig zijn (Cass. 7 oktober 2002, NjW 2002, 461).

Het tweede criterium, het «gemeenschappelijk regelen van de huishoudelijke aangelegenheden», is evenzeer een feitenkwestie (Cass. 10 mei 1993, JTT 1994, 89). Samenwoning vereist niet dat de inkomsten van de betrokkenen in hun totaliteit in gemeenschap zijn gebracht en dat hun vermogens zijn vermengd (Cass. 24 januari 1983, RW 1983-84, 923; Arbrb. Brussel 23 juli 2009 en 26 april 2010, Soc.Kron 2011, 124). Er is evenmin vereist dat een globaal budget voorhanden is (Arbrb. Mechelen 20 februari 1980, RW 1980-81, 792; Arbrb. Brussel 2 februari 2010, Soc. Kron. 2011, 121). In een arrest van 9 oktober 2017 oordeelde het Hof van Cassatie dat, om in het kader van de werkloosheid te kunnen besluiten dat twee of meer personen die onder hetzelfde dak leven, hun huishoudelijke aangelegenheden hoofdzakelijk gemeenschappelijk regelen, het niet volstaat dat zij een economisch-financieel voordeel halen uit het delen van de woning, maar ook dat zij hun activiteiten en andere huishoudelijke aangelegenheden, zoals het onderhoud van de woning en eventueel het inrichten ervan, de was, de boodschappen, het bereiden en nuttigen van de maaltijden gemeenschappelijk verrichten en daarvoor eventueel financiële middelen inbrengen (Cass. 9 oktober 2017, AR nr. S.16.0084.N, www.cass.be). De nadruk wordt hier dus gelegd op het sociale aspect. Dit sociaal criterium vindt ook in de definitie van de Besluiten van de Vlaamse Regering een duidelijke weerklank. Het elkaar ondersteunen op het gebied van het regelen van het huishouden volstaat volgens dat besluit immers om te kunnen besluiten tot een feitelijk gezin, zonder dat er noodzakelijk sprake moet zijn van enige financiële verwevenheid of economisch voordeel. Dit blijkt duidelijk uit de zinsnede '*hetzij financieel, hetzij op een andere ondersteunende manier*'.

De Rechtbank is van oordeel dat op basis van de verschillende elementen in het voorliggende dossier weldegelijk is aangetoond dat mevrouw _____ en de heer _____ minstens vanaf april 2019 samen een feitelijk gezin vormden in de zin van bovenstaande definitie.

Betrokkenen ontkennen immers niet dat de heer [naam] vanaf 1 april 2019 meerdere keren per week (4 à 5 keer) aanwezig was en ook bleef slapen in de woning van mevrouw [naam] te [plaats]. Uit de vaststellingen blijkt bovendien dat in de woning van mevrouw [naam] persoonlijke spullen en kledij van de heer [naam] aanwezig was en dat ook zijn kentekenplaat op de garagepoort vermeld stond aangezien hij daar frequent parkeerde. Het materiële criterium is derhalve vervuld.

Betrokkenen verklaren bovendien dat er tussen hen sprake is van wederzijdse ondersteuning. De heer [naam] helpt mevrouw [naam] waar hij kan aangezien zij door haar medische toestand veel hulp nodig heeft. Die hulp blijft niet beperkt tot het opvoeden van hun gemeenschappelijk kind, [naam]. Ook in de opvoeding van [naam], de dochter van mevrouw [naam] uit een vorige relatie, draagt de heer [naam] zijn steentje bij. Hij haalt onder andere de kinderen af van school, voert hen geregeld naar hun hobby's en laat mevrouw [naam] gebruik maken van zijn bedrijfswagen wanneer dat nodig is. De rechtbank meent dat de mate waarin de heer [naam] mevrouw [naam] op continu basis ondersteuning biedt, de grenzen van de loutere 'mantelzorg' overschrijden. Mevrouw [naam] van haar kant, staat ook de heer [naam] trouwens bij in de mate dat zij dat kan en wanneer dat nodig is. Zo voert zij hem naar het ziekenhuis wanneer hij medische onderzoeken dient te ondergaan en wast en strijkt zij zijn kledij. Ook aan het sociaal criterium is derhalve voldaan. Dat er geen bewijs voorligt van een financiële verwevenheid tussen partijen doet, gezien de duidelijke tekst van de Besluiten van Vlaamse Regering en in het licht van de hierboven geciteerde rechtspraak, daaraan geen afbreuk.

4.2.2.1.4.

Gelet op de bovenstaande overwegingen meent de rechtbank dat in casu weldegelijk moet worden aangenomen dat mevrouw [naam] en de heer [naam] vanaf 1 april 2019 een feitelijk gezin vormden.

In die omstandigheden dient rekening te worden gehouden met hun beider inkomsten, zodat er in hoofde van mevrouw [naam] geen recht was op de haar toegekende en thans teruggevorderde toelagen.

Het beroep van mevrouw [naam] is op dit punt ongegrond.

4.2.2.2. Is er sprake van bedrieglijk inzicht?

Nu is komen vast te staan dat mevrouw [naam] gehouden is tot teruggave van de teruggevorderde toelagen, dient nog te worden beoordeeld of Opgroeien Regie, in toepassing van artikel 1410 § 4 Ger. Wetboek, het recht had om de volledige toekomstige bijslagen in te houden omdat er in hoofde van mevrouw [naam] sprake zou geweest zijn van een bedrieglijk inzicht (artikel 1410 §4, lid 4 Ger.W.) of van een nalatigheid of verzuim (artikel 1410 §5, lid 5 Ger.W.).

De rechtbank is er op basis van de elementen van het dossier en de consistente verklaringen van de betrokkenen van overtuigd dat mevrouw [naam] niet de intentie heeft gehad om sociale fraude te plegen. Zij heeft nagelaten om een verklaring van samenwoning af te leggen omdat zij in haar ogen niet samenwoonde met de heer [naam] en niet omdat zij op die manier haar rechten op sociale uitkeringen wou maximaliseren. De rechtbank kan begrip opbrengen voor de foutieve zienswijze van mevrouw die haar feitelijke situatie met de heer [naam] niet als een 'gezin' beschouwde. De heer [naam]

heeft op het ogenblik van de relatiebreuk immers effectief de gemeenschappelijke gezinswoning verlaten en verbleef in de betwiste periode nog steeds niet opnieuw permanent bij zijn gezin. Hij verbleef zelfs na 1 april 2019 nog steeds afwisselend bij mevrouw [naam] en bij zijn vader. Daar waar partijen aanvankelijk slechts sporadisch contact hadden voor de opvoeding van hun zoon, is de frequentie van de aanwezigheid van de heer [naam] in en rond de gezinswoning geleidelijk toegenomen door de nood aan ondersteuning ingevolge de medische toestand van mevrouw [naam] en door de gemeenschappelijke verantwoordelijkheid voor hun kind(eren). Betrokkenen hebben overigens op geen enkel ogenblik ontkend dat zij, naarmate de tijd verstreek, opnieuw dichterbij elkaar zijn toegroeid en op een bepaald moment hun relatie toch terug voorzichtig opnieuw een kans wilden geven zonder dat zij daarbij onmiddellijk de intentie hadden om opnieuw permanent te gaan samenwonen. De rechtbank meent dat het, vooral in een dergelijke, organisch gegroeide feitelijke situatie, voor de burger moeilijk af te bakenen is vanaf wanneer die situatie binnen een bepaalde juridische context als een feitelijk gezin moet worden beschouwd en dus moet worden doorgegeven aan de sociale instanties.

De rechtbank treedt het Agentschap Opgroeien Regie evenwel bij waar zij in haar repliek op het advies van het openbaar ministerie wijst op het vijfde lid van artikel 1410 §4 van het Gerechtelijk Wetboek dat, voor gezinsbijslagen, voorziet dat ook in geval van nalatigheid of verzuim in hoofde van de bijslagtrekkende, de terugvordering kan slaan op het geheel van de gezinsbijslag die later verschuldigd is aan dezelfde bijslagtrekkende. Dat er in hoofde van mevrouw [naam] sprake is geweest van een nalatigheid kan in de gegeven omstandigheden niet ernstig worden betwist. Zij had immers haar gewijzigde gezinssituatie moeten aangeven of minstens zich moeten informeren over haar verplichtingen hieromtrent en heeft dat niet gedaan. Van een normaal, voorzichtig persoon geplaatst in dezelfde omstandigheden, kan immers worden verwacht dat die zich wel zou hebben geïnformeerd omtrent zijn eventuele plichten op het ogenblik dat de aanwezigheid en de bijstand van de partner frequenter werd en de relatie nieuw leven werd ingeblazen.

Gelet op het voorgaande meent de rechtbank dat de reeds gedane inhoudingen aan 100% terecht waren en in toepassing van artikel 1410 §4, vijfde lid van het Gerechtelijk Wetboek ook kunnen worden verdergezet.

OM DEZE REDENEN

De arbeidsrechtbank, wijzende op tegenspraak, beslist, na advies van substituut-arbeidsauditeur mevrouw Lisbet Phang en na beraadslaging, als volgt:

Verklaart de vordering ten aanzien van de [naam] onontvankelijk.

Verklaart de vordering ten aanzien van het Agentschap Opgroeien Regie ontvankelijk en deels gegrond.

Bevestigt de bestreden beslissing voor wat betreft de terugvordering doch zegt voor recht dat er in hoofde van mevrouw [naam] geen bedrieglijk inzicht is aangetoond en slechts sprake kan zijn van een nalatigheid in haren hoofde.

Veroordeelt mevrouw _____ ; dienvolgens om aan de _____ te betalen, de som van **VIERDUIZEND TWEENTACHTIG EURO EN DRIEENZESTIG CENT (4.082,63 euro)**, te vermindern met de intussen reeds betaalde of ingehouden sommen die op deze schuld kunnen worden toegerekend.

Zegt voor recht dat de in dit kader reeds gedane volledige inhoudingen terecht zijn gebeurd en dat in toepassing van artikel 1410 §4, vijfde lid van het Gerechtelijk Wetboek ook verder volledige inhoudingen kunnen worden verricht.

Verwijst het Agentschap Opgroeien Regie in toepassing van artikel 1017, tweede lid Ger. W. tot de gerechtskosten, op heden vereffend als volgt:

- aan zijde van eisende partij: 163,98 euro rechtsplegingsvergoeding (geïndexeerd basisbedrag);
- aan zijde van verwerende partij: niet vereffend wegens niet begroot;
- de bijdrage aan het Begrotingsfonds voor de juridische tweedelijnsbijstand: 24 euro.

Dit vonnis werd gewezen door:

VANDERSTRAETEN MARLEEN, rechter,
STAESSENS JAN, RSZ-werkgever,
HOOP RENAAT, RSZ-werknemer-arbeider,

bijgestaan door:
VRIELYNCK THOMAS, griffier,

Rechter in sociale zaken
verkeert in de onmogelijkheid
het vonnis te ondertekenen,
(Art. 785 Ger.W.)

VRIELYNCK THOMAS

HOOP RENAAT

STAESSENS JAN

VANDERSTRAETEN
MARLEEN

en uitgesproken op **VIJFTIEN MAART TWEEDUIZEND DRIEËNTWINTIG** in openbare zitting van de arbeidsrechtbank Gent, afdeling Brugge, kamer B4, door VANDERSTRAETEN MARLEEN, rechter - voorzitter van de kamer en bijgestaan door VRIELYNCK THOMAS, griffier.

VRIELYNCK THOMAS

VANDERSTRAETEN
MARLEEN